

Referat - Rådsmøte 17. juni 2021

Klokken: 11.00–14.00

Sted: Digitalt/Vitaminveien 4, 0483 Oslo

Til stede:

Trude Drevland (leder), Anne Cecilie Kaltenborn (NHO Service og Handel, digitalt), Hans Christian Sandlie (NOVA, OsloMet, digitalt), Harald Olimb Norman (Pensjonistforbundet), Anne Gamme (KS, digitalt), Osmund Kaldheim (Husbanken, digitalt), Sigbjørn Spurkeland (Husbanken, digitalt), Stian Slotterøy (Frivillighet Norge, digitalt), Line Gaare Paulsen (IKT-Norge), Aina Strand (Helse- og Omsorgsdepartementet, digitalt)

Sekretariat:

Ingrid Køhler Knutsen, Anne Berit Rafoss (fram til kl. 12.15)

Forfall: Jan Davidsen (Pensjonistforbundet) Nils Amund Røhne (KS), Wenche Halsen (sekretariatet), Tina Kjensli Dyrseth (sekretariatet)

Besøket av statsråd Linda Hofstad Helleland som opprinnelig stod på agendaen, ble dessverre avlyst av statsråden.

Sak 1: Åpning og velkommen v/ Trude Drevland

Rådsmøtet åpnes med velkommen fra Trude Drevland som innledet om dagens hovedtema *digitalisering* der hun pekte på at pandemien har satt fart på bruk av digitale verktøy.

Sak 2: Digitale utfordringer og muligheter for folk i voksen alder v/Line Gaare Paulsen

Rådsmedlem Line Gaare Paulsen hadde en fylldig presentasjon av utfordringer, behov og muligheter knyttet til digitalisering. Presentasjonen ga et nyttig oppspark til rådets diskusjon om temaet som fulgte som neste sak.

Statsråden har invitert til innspill til arbeidet regjeringen har startet med strategien "Digital hele livet".

Utgangspunktet for regjeringens satsing er en undersøkelse gjort av Kompetanse Norge på oppdrag fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet, som viser at 11 prosent av befolkningen har svake grunnleggende digitale ferdigheter, herunder mange eldre.

Line trakk i sin presentasjon fram at seniorer oppgir andre behov, hindringer og ønsker for å utvikle digitale ferdigheter enn resten av befolkningen.

Det er viktig å heve eldres digitale kompetanse slik at de kan nyttiggjøre seg mulighetene. Da handler det om motivasjon og tilrettelegging. Det må finnes enkle og intuitive verktøy og tilgang til

lavterskeltilbud. Det er behov for mer kunnskap og forskning for hvordan dette kan ivaretas. Digital sikkerhet er også et viktig tema for eldres bruk av digitale verktøy.

Konklusjon: Ved å heve eldres digitale kompetanse vil de lengre være selvhjulpne i egne hjem.

Line la også fram forslag til tiltak for å bidra til digital deltakelse:

- 1) Etablere digital opplæringsportal for eldre - for så enkelt som mulig å koble tilbud og etterspørsel av grunnleggende IKT-kompetanse. Det vil være snakk om tilpassede kurstilbud, samlet på ett sted. Et tettere samarbeid med næringslivet vil kunne bidra til nye innovative løsninger for tette kompetansegap og for å forhindre utenforskap og sikre bærekraftig vekst. Silver economy.
- 2) Lavterskel opplæringsmuligheter like tilgjengelige som f.eks. digitale kommunale hjelpetorg for eldre for hjelp til offentlige tjenester og gode råd. Der folk ferdes, f.eks. i biblioteker. Vi støtter regjeringens tiltak om at kommunene fortsatt skal etablere og drive "et lavterskel veiledningstilbud i grunnleggende digitale ferdigheter til sine innbyggere".
- 3) Offentlige digitale tjenester må utvikles med eldre brukere for øyet: Intuitive brukeropplevelser er avgjørende for å få god mottakelse. God programvare med fokus på brukervennlighet og enkelhet i verktøyene.

I tillegg til at brukerne manglende digitale ferdigheter så mangler vi som samfunn også kompetanse om brukernes behov. Vi trenger alle forskningsinnsats på hvordan vi kan imøtekomme og løse alderdomsutfordringene.

Hun mener at det også må en større satsing på å dekke bredbåndshull. Et godt nett bør være en rett for alle.

Sak 3: Diskusjon om veien videre for rådets arbeid knyttet til digitalisering

I rådets påfølgende diskusjon og innspill ble behovet for et lavterskel-tilbud trukket fram og at så mange som mulig kan bidra, ikke bare det offentlige. Både frivillige organisasjoner, sosiale entreprenører og den private tjenestesektoren kan bidra. Det ligger muligheter i å utvikle lavterskel tjenester som kan utføre enkle servicejobber i hjemmet.

Videre er det behov for mer kunnskap og forskning for å forstå eldres behov. Både med hensyn til design og funksjon, men også hvordan ikke-digitale innbyggere kan få ivaretatt sine behov.

Rådet vil be om et møte med statsråd Helleland for å fremme sine synspunkter. Det ble ellers oppfordret til å bruke sommeren til medieutspill på dette.

Sak 4: Besøk av eldreombud Bente Lund Jacobsen

Eldreombudet fortalte om eldreombudets rolle og ansvarsområde og om kontorets oppstart og arbeid. Eldreombudet har et bredt oppdrag og nedslagsfelt.

Det har vært mye knyttet til pandemien og eldres utfordringer knyttet til situasjonen, også knyttet til digital deltakelse, utenforskap og utfordringer.

Eldreombudet støtter arbeidet med Leve hele livet og har engasjert seg i eldrerådenes rolle og påvirkningskraft i sine kommuner og fylkeskommuner. Et annet fokusområde som hun trakk fra, var alderismen i samfunnet.

Sak 5: Orienteringssaker

- Line Gaare Paulsen er i permisjon fra sin stilling i IKT Norge fra 21. juni – 5. september.
- Rådsleder Trude Drevland har en reise i september som gjør at rådsmøtet 22. september må flyttes. Rådet får informasjon så fort datoene for reisen er avklart og forslag til nye møtedatoer kommer.
- Arendalsuka – Trude deltar noe under Arendalsuka. Deltakelse på aktuelle arrangement ikke avklart.
- Fra senteret ble det orientert om ressursituasjonen og om ny medarbeider som begynner 1. august, om frivillighetsprosjektet og om nettverket for aldersvennlige kommuner.
- Senteret og rådet arrangerer nasjonal konferanse 1. november som erstatning for konferansen som måtte utgå i 2020. Det er ønskelig at rådets medlemmer deltar og bidrar. Nærmere info og henvendelser til medlemmene kommer.
- Fra Helse- og omsorgsdepartementet ble det orientert om deres prosess med evaluering av rådet når rådsperioden utløper 2021 og om oppnevning av nytt råd.